

Biuletyn Informacji Publicznej

Wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do rekompensaty za "mienie zabużańskie".

Elżbieta Nesterenko

Wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2014.1090 j.t.).

Ustawa z dnia 12 lutego 2013 r. o zmianie ustawy o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2014 poz. 195)

Kto załatwia sprawę:

Wydział Skarbu Państwa i Nieruchomości, Oddział Rekompensat Za Mienie Pozostawione Poza Granicami RP pokój 91 (IX piętro),
tel. (052) 349 74 45, (052) 349 77 60, (052) 349 77 61, fax (052) 349 77 52.

Oddział Zamiejscowy Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości w Toruniu,
ul. Moniuszki 15-21, pok. 132,
tel. 784 448 380, fax (056) 6218388.

Oddział Zamiejscowy Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości we Włocławku,
ul. Brzeska 8, pok. 26, I p.,
tel. (054) 2314372, fax (054) 2314368.

Prawo do rekompensaty potwierdzane jest przez właściwego wojewodę w formie decyzji. Decyzje wydawane są na wniosek osób ubiegających się o potwierdzenie tego prawa.

Właściwość Wojewody Kujawsko-Pomorskiego do wydania decyzji potwierdzającej prawo do rekompensaty określa się według:

1. miejsca zamieszkania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wnioskodawcy będącego właścicielem nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, albo
2. ostatniego miejsca zamieszkania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego osoby będącej właścicielem nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami państwa polskiego, jeżeli o zaliczenie ubiegają się spadkobiercy tej osoby, albo
3. miejsca zamieszkania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego jednego z wnioskodawców wskazanego przez pozostałych, jeżeli współwłaściciele nieruchomości mieszkają lub mieszkali w różnych województwach, albo
4. jeżeli wniosek złożono do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, a nie można określić właściwości zgodnie z pkt. 1-3 (art. 5 ust. 3 ustawy).

Ostateczny termin składania wniosku upłynął z dniem 31 grudnia 2008 r.

I. Informacja o osobach uprawnionych do rekompensaty

Rekompensata przysługuje osobom z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej w wyniku wypędzenia z byłego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego opuszczenia w związku z

Biuletyn Informacji Publicznej

Wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do rekompensaty za "mienie zabużańskie".

Elżbieta Nesterenko

---

wojną rozpoczętą w 1939 r. dokonanego na podstawie:

1. układu z dnia 9 września 1944r. zawartego pomiędzy Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Rad dotyczącego ewakuacji obywateli polskich z terytorium B.S.R.R. i ludności białoruskiej z terytorium Polski;

2. układu z dnia 9 września 1944r. pomiędzy Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Rad dotyczącego ewakuacji obywateli polskich z terytorium U.S.R.R. i ludności ukraińskiej z terytorium Polski;

3. układu z dnia 22 września 1944r. pomiędzy Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Litewskiej Socjalistycznej Republiki Rad dotyczącego ewakuacji obywateli polskich z terytorium L.S.R.R. i ludności litewskiej z terytorium Polski;

4. umowy z dnia 6 lipca 1945 r. zawartej między Tymczasowym Rządem Jedności Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o prawie zmiany obywatelstwa radzieckiego osób narodowości polskiej i żydowskiej, mieszkających w ZSRR i o ich ewakuacji do Polski i o prawie zmiany obywatelstwa polskiego osób narodowości rosyjskiej, ukraińskiej, białoruskiej, rusińskiej i litewskiej mieszkających na terytorium Polski i o ich ewakuacji do ZSRR.

5. umowy z dnia 15 lutego 1951 r. zawartej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich o zmianie odcinków terytoriów państwowych.

Przepisy ustawy stosuje się także do osób, które na skutek innych okoliczności związanych z wojną rozpoczętą w 1939 r., były zmuszone opuścić byłe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Uprawnionymi do złożenia wniosku są:

1. Właściciele nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami państwa polskiego, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- byli w dniu 1 września 1939 r. obywatelami polskimi i mieli miejsce zamieszkania na byłym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu przepisów: a) art. 3 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o prawie właściwym dla stosunków prywatnych wewnętrznych (Dz. U. Nr 101, poz. 580) lub

b) art. 24 Kodeksu Postępowania Cywilnego (Dz. U. z 1932 r. Nr 112, poz. 934), lub

c) § 3-10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 maja 1934 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu co do § 2 ust. 3-5, z Ministrem Spraw Wojskowych co do §§ 20,21,22,24 ust. 3, § 49 ust.1 i 2, § 55 i § 56 oraz Ministrem Spraw Zagranicznych co do § 18 ust. 1 i 2, § 51 i 55 o meldunkach i księgach ludności (Dz. U. Nr 54, poz.489)

oraz opuścili byłe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z przyczyn, o których mowa w art. 1, lub z tych przyczyn nie mogli na nie powrócić;

- posiadają obywatelstwo polskie;

2. W przypadku śmierci właściciela nieruchomości - prawo do rekompensaty przysługuje wszystkim jego spadkobiercom albo niektórym z nich, wskazanym przez pozostałych spadkobierców, jeżeli posiadają oni obywatelstwo polskie. Wskazanie osoby uprawnionej do rekompensaty, następuje przez złożenie oświadczenia z podpisem poświadczonym notarialnie lub przed organem administracji publicznej, albo w polskiej placówce konsularnej.

Prawo do rekompensaty potwierdzone na podstawie niniejszej ustawy albo odrębnych przepisów jest niezbywalne.

II. Dokumenty, jakie należy dołączyć do wniosku

1. Dowody, które świadczą o pozostawieniu mienia poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz o

Biuletyn Informacji Publicznej

Wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do rekompensaty za "mienie zabużańskie".

Elżbieta Nesterenko

---

rodzaju i powierzchni nieruchomości. Dowodami takimi mogą być w szczególności:

- urzędowy opis mienia;
- orzeczenie wydane przez były Państwowy Urząd Repatriacyjny;
- dokumenty urzędowe, w tym sądowe, a także dokumenty pozyskane z archiwów państwowych Republiki Białoruś, Republiki Litewskiej, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy lub innych państw;
- w przypadku braku dokumentów, o których mowa wyżej, oświadczenia dwóch świadków, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, przed notariuszem, organem prowadzącym postępowanie lub polskiej placówce konsularnej w kraju zamieszkania świadka.

Świadkami mogą być wyłącznie osoby, które:

- zamieszkiwały w miejscowości, w której znajduje się nieruchomość pozostawiona poza obecnymi granicami RP lub w miejscowości sąsiedniej,
- nie są osobami bliskimi - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, właścicieli lub spadkobierców ubiegających się o potwierdzenie prawa do rekompensaty.

(zgodnie z art. 4, pkt 13 ustawy o gospodarce nieruchomościami – osobami bliskimi są zstępny, wstępny, rodzeństwo, dzieci rodzeństwa, małżonek, osoby przysposabiające i przysposobione, oraz osoba pozostająca faktycznie we wspólnym pożyciu).

2. Dowody, które świadczą o posiadaniu obywatelstwa polskiego:

- wydane przez władze polskie dokumenty, które świadczą o posiadaniu obywatelstwa polskiego (np. kserokopia dowodu osobistego);

3. Dowody potwierdzające miejsce lub miejsca zamieszkania wnioskodawcy. W przypadku, gdy wnioskodawcy są spadkobiercami zmarłych właścicieli również dowody potwierdzające miejsca zamieszkania tychże właścicieli po przybyciu na obecne terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku braku tych dowodów do wniosku dołącza się oświadczenie wnioskodawcy o miejscu lub miejscach zamieszkania tych osób.

4. Oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania wnioskodawcy/wnioskodawców o dotychczasowym stanie realizacji prawa do rekompensaty.

5. W przypadku przedniego nabycia na podstawie odrębnych przepisów, w ramach realizacji prawa do rekompensaty, własności lub użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa - dokumenty urzędowe poświadczające nabycie tych nieruchomości.

6. W przypadku śmierci właściciela nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku albo o dziale spadku po zmarłym. Jeżeli z treści postanowienia o dziale spadku nie wynika jakie było ostatnie miejsce zamieszkania zmarłego właściciela pozostawionej nieruchomości przed śmiercią, niezbędne jest również dołączenie dowodu potwierdzającego ostatnie miejsce zamieszkania tej osoby (np. odpis aktu zgonu);

7. W przypadku zrzeczenia się praw do rekompensaty uprawnionych na rzecz innej osoby uprawnionej - oświadczenie o wskazaniu osoby uprawnionej z podpisem poświadczonym notarialnie lub złożone przed organem administracji publicznej albo w polskiej placówce konsularnej.

Jeżeli wniosek nie spełnia powyższych wymogów wojewoda wzywa wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia wezwania.

Nie uzupełnienie braków w tym terminie powoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

III. Po wszczęciu postępowania i pozytywnej ocenie spełnienia ustawowych wymogów, na podstawie dowodów ww., wojewoda wydaje postanowienie, w którym wzywa wnioskodawcę do:

Biuletyn Informacji Publicznej

Wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do rekompensaty za "mienie zabużańskie".

Elżbieta Nesterenko

---

1. Wskazania jednej z wybranych form realizacji prawa do rekompensaty .
2. Wskazanie numeru bankowego, w przypadku wyboru świadczenia pieniężnego realizowanego w formie przelewu.
3. Przedłożenie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego, w którym określono wartość nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami państwa polskiego. Operat taki każdorazowo wykonywany jest na zlecenie i na koszt wnioskodawców.
4. W przypadku uprzedniego nabycia nieruchomości Skarbu Państwa w ramach realizacji prawa do rekompensaty - operatu szacunkowego w którym została określona wartość nabytego prawa własności nieruchomości albo wartość nabytego prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej i wartość położonych na niej budynków, a także innych urządzeń i lokali.

Operat szacunkowy sporządza rzeczoznawca majątkowy. Informacje na temat wyceny nieruchomości jak i osób posiadających uprawnienia zawodowe w tym zakresie zawarte są w serwisie internetowym Ministerstwa Infrastruktury pod adresem:

<http://www.mi.gov.pl/2-482c0de8bcdd4.htm>

III. Formy realizacji prawa do rekompensaty

Obowiązujące przepisy prawa przewidują następujące formy realizacji prawa do rekompensaty:

1. Zaliczenie wartości nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej na poczet:
  - ceny sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, albo
  - ceny sprzedaży prawa użytkowania wieczystego przysługującego Skarbowi Państwa, albo
  - opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa i ceny sprzedaży położonych na nich budynków oraz innych urządzeń lub lokali, albo
  - dopłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, o którym mowa w odrębnych przepisach, albo

2. Świadczenie pieniężne wypłacane ze środków Funduszu Rekompensacyjnego

Wysokość świadczenia pieniężnego stanowi 20% wartości pozostawionych nieruchomości.

Wyboru formy realizacji prawa do rekompensaty dokonuje wnioskodawca.

Wypłata świadczenia pieniężnego może być dokonana w formie wypłaty gotówkowej w placówce Banku Gospodarstwa Krajowego lub przelewem na wskazany przez osobę uprawnioną rachunek bankowy.

Dysponentem Funduszu Rekompensacyjnego jest Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa.

Dane osób uprawnionych do otrzymania świadczenia pieniężnego wojewoda umieszcza w rejestrze wojewódzkim i przekazuje raz na kwartał, w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale, ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa. Minister przekazuje dane do Banku Gospodarstwa Krajowego.

A następnie Bank Gospodarstwa Krajowego zawiadamia uprawnionych o adresach swoich placówek, a także o dokumentach potrzebnych do wypłaty świadczenia pieniężnego. Bank wypłacając świadczenie pieniężne dokonuje waloryzacji zgodnie z art. 5 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. O gospodarce nieruchomościami (Dz U z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.) na dzień realizacji prawa do rekompensaty.

Wszelkie pytania dotyczące wypłat należy bezpośrednio kierować do Banku, którego centrala znajduje się w: Warszawie przy Al. Jerozolimskich 7, tel. (022) 522 91 12 .

Strona internetowa Banku Gospodarstwa Krajowego: <http://www.bgk.com.pl/>.

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego działa Oddział BGK w Toruniu przy ul.Chełmińskiej 28, tel. (56)

Biuletyn Informacji Publicznej

Wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do rekompensaty za "mienie zabużańskie".

Elżbieta Nesterenko

---

612 01 50.

IV. Informacja dla osób posiadających zaświadczenia i decyzje wydane przed dniem 7 października 2005r.

Osoby, które posiadają zaświadczenia lub decyzje potwierdzające prawo do rekompensaty wydane na podstawie odrębnych przepisów i nie zrealizowały prawa do rekompensaty, występują do wojewody, który wydał decyzję lub do wojewody właściwego ze względu na siedzibę starosty lub kierownika urzędu rejonowego, który wydał zaświadczenie lub decyzję, z wnioskiem o ujawnienie w rejestrze, wybranej formy realizacji prawa do rekompensaty.

Do ww. wniosku należy:

- dołączyć oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń o stanie realizacji prawa do rekompensaty, a w przypadku nabycia w ramach realizacji prawa do rekompensaty własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa również dokumenty urzędowe potwierdzające ww. nabycie,
- podać numer rachunku bankowego, w przypadku wyboru świadczenia pieniężnego realizowanego w formie przelewu; (wypłata świadczenia może być dokonana również w formie wypłaty gotówkowej w placówce Banku Gospodarstwa Krajowego),
- przedłożyć wszystkie oryginały zaświadczeń lub decyzji wydanych w sprawie.

Na oryginale decyzji lub zaświadczenia, o których mowa wyżej wojewoda zamieszcza adnotację o wybranej formie realizacji prawa do rekompensaty oraz o wysokości rekompensaty.

Wysokość rekompensaty (zaliczenie lub świadczenie) wynosi 20% wartości pozostawionych nieruchomości, stwierdzonej w zaświadczeniu lub decyzji.

Ustalona w ww. sposób wysokość rekompensaty polega pomniejszeniu o wartość nabytego prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej i wartości położonych na niej budynków, a także innych urządzeń albo lokali, jeżeli miała miejsce dotąd realizacja w jakiegokolwiek formie przez osobę ubiegającą się o realizację lub jej poprzedników prawnych.

Oplaty:

Nie wnosi się opłaty.

Termin załatwienia sprawy:

Wydanie decyzji administracyjnej następuje w terminie miesiąca od złożenia kompletnego wniosku, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – w terminie do 2 miesięcy.

Czy i do kogo można się odwołać:

Odwołanie od decyzji wnosi się do Ministra Skarbu Państwa za pośrednictwem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie.

Autor informacji:	Elżbieta Nesterenko
Informację wprowadziła:	Paweł Skutecki
Data wytworzenia informacji:	2006-01-09 00:00:00
Data udostępnienia informacji:	2006-01-10 02:00:00
Ilość wyświetleń informacji:	30482